

כיתה
א'

לגלות את הנתינה

נתינה היא עשייה שיש לתרגל, כמו שריר ההולך ומתחזק.
יש ללמוד לזהות הזדמנויות של נתינה ולהתרגל לפעול בהן.

שיעור זה עוסק בדוגמאות רבות של נתינה מחיי התלמידים הצעירים, כך שילמדו להכיר מצבים בהם הם יכולים לתת.

חשוב להפנות את תשומת לבם של התלמידים לכרטיסיות הבינגו המופיעות בשיעור. בכרטיסיות אלו מגוון סוגים של מעשי נתינה: לבני אדם, לצמחים, לבעלי חיים, למשפחה ולחברים, לסביבה הפיזית, נתינה בטיול, בשיעורים, בהפסקה.

אפשרויות הנתינה נמצאות בכל מקום ובמגוון תחומים, כך שכל אחד יכול למצוא את מרחב הנתינה שמתאים לו ולהצטרף למעגל הנתינה.

יש להבחין בין שני סוגים מרכזיים של נתינה: הסוג הראשון הוא נתינה חומרית – כסף, מתנה, ממתק, ציוד וכו'. הסוג השני הוא נתינה שאינה חומרית – עזרה, חיוך, מילה טובה, התייחסות.

"אמר רבי יוחנן: טוב המלכין שיניים לחברו יותר ממשקו חלב,

שנאמר (בראשית מ"ט, י"ב): 'וְלֶכֶן שָׁנִים מִחֶלְבִּי' - אל תקרי 'ולכן שנים' אלא 'ולכון שיניים'"

(כתובות קי"א, ע"ב).

רבי יוחנן מלמד אותנו שנתנה אינה רק של דברים חומריים. נתינה היא גם, אם לא בעיקר, של מסר חיובי. בזכות הנתינה אנו מעניקים לזולת יכולת לחייך ולשמוח (=להלכין את שיניו, שלובן שיניו יראה בחיוך גדול). נתינה יכולה להיות חיוך, מילה טובה, עצה, הבעת אמון, סבר פנים יפות, טפיחת עידוד על השכם, קריצה משמחת. לפעמים אלו נותנים לאדם את האמון בעצמו ואת האנרגיה הדרושה לתפוס את עצמו ולהצליח.

כתלמידים צעירים לא תמיד עומדים לרשות תלמידינו משאבים רבים של נתינה חומרית. לעתים כל מה שהם יכולים לתת זו עזרה פשוטה או מילה טובה, משהו שישמח את השני. עלינו לעודד את התלמידים להשקיע בנתינה כזו ולא לזלזל בה. מילה טובה וחיוך שווים המון לשני הצדדים, הן לנותן, והן למקבל. לרוב – לא צריך יותר מזה כדי שיהיה לנו טוב. ובמילותיו של יעקב גלעד:

אפילו בשרב הכי כבד
ידעתי שהגשם עוד ירד.
ראיתי בחלון שלי ציפור
אפילו במשב סופה וקור.

לא פעם זה קשה,
אבל לרוב מילה טובה
מיד עושה לי טוב.
רק מילה טובה
או שתיים, לא יותר מזה.

למעבר לשיעור באתר "מפתח הלב" יש ללחוץ [כאן](#)

לגלות את הנתינה

"מִשְׁלַח מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמִתְּנוּת לְאֶבְיָנִים" (אסתר ט', כ"ב) חודש אדר וחג הפורים בפרט מאופיינים בנתינה.

על מצוות הצדקה בפורים נאמר "כל הפושט יד ליטול נותנים לו" (קיצור שולחן ערוך סימן קמ"ב).

בפורים לא עושים חשבון, נותנים למי שמבקש. לא עושים שיקולים רגילים של נתינה רק ל"עני הגון", נתינה רק בכמות של מעשרות ולא יותר מחומש וכו'.

זה אולי הזמן הטוב ביותר להתחיל לחשוב על משהו אחר שקשור לנתינה, כשאנו לא חושבים על הסכום או על נזקקות המקבל...

נתינה מתקשרת אצלנו למשהו חומרי. כאילו העיקר הוא הכסף / החפץ שעובר ממני אל הנזקק.

הרמב"ם ב"הלכות מתנות עניים", פרק י' הלכה י"ד, מלמד אותנו שיש חשיבות גם איך נותנים ולא רק מה נותנים, כפי שמפורט בשתי המעלות הפחותות:

"שמונה מעלות יש בצדקה זו למעלה מזו..."

(ז) פחות מזה שייתן לו פחות מן הראוי בסבר פנים יפות.

(ח) פחות מזה שייתן לו בעצב."

נתינה בפרצוף חמוץ שווה הרבה פחות מנתינה בסבר פנים יפות. התחושות שאנחנו מעבירים לעני חשובות לא פחות מהדבר החומרי שאנחנו נותנים לו.

האווירה בה אנחנו נותנים חשובה ביותר בכל נתינה, ובעיקר כשמושא הנתינה אינו חומרי. **השיעור הבא עוסק בנתינה ומתמקד בשיפור רגשות לא נעימים.** במהלך השיעור יזהו התלמידים רגשות שליליים בעזרת תמונות ויחשבו מה ניתן לעשות כדי לשפר את התחושות. נתינה שכזו חייבת להיות מלווה בשמחה. נתינה בפרצוף עצוב לא תשפר את מצב רוחו של המקבל.

מוכנות לשתף חבר בודד במשחק תשפר את מצב רוחו רק אם היא תעשה מתוך שמחה וברצון ולא בתחושה שעושים לו טובה. ביקור אצל חבר חולה יעודד אותו רק אם הוא נעשה מתוך רצון ובשמחה ולא כי המורה הכריחה אותו.

האווירה סביב הנתינה היא זו שמכריעה את גורלה של הנתינה כולה, כפי שאומרת הגמרא בקידושין (דף ל"א ע"א וע"ב):

"יש מאכיל לאביו פסיוני וטורדו מן העולם, ויש מטחינו בריחים ומביאו לחיים העולם הבא."

ומבארים רש"י ותוספות:

פסיוני - עוף חשוב ושמן, מין שליו שירד במדבר.

וטורדו מן העולם - שנענש עליו שמראה לו צרות עין על סעודתו.

ומביאו לחיי העולם הבא - שמכבדו בדברים טובים וניחומים.

כלומר: אדם שנותן לאביו את המאכל המשובח ביותר בצרות עין ובפרצוף עצבני - נענש על כך. לעומתו מי שמכבד את אביו במילים טובות ומעודד אותו – זוכה לחיי עולם הבא, למרות שמבחינה חומרית הוא לא נתן לאביו הרבה.

העלאת המודעות לאווירה מתוכה נעשית הנתינה, תוסיף את המימד החשוב של שמחה ותוביל לכך שהנתינה אכן תועיל ותשפר את הרגשות השליליים.

למעבר לשיעור באתר "מפתח הלב" יש ללחוץ [כאן](#)

לגלות את הנתינה

נתינה היא עשייה שיש לתרגל, כמו שריר ההולך ומתחזק. יש ללמוד לזהות הזדמנויות של נתינה ולהתרגל לפעול בהן.

שיעור זה עוסק בדוגמאות רבות של נתינה מחיי התלמידים הצעירים, כך שילמדו להכיר מצבים בהם הם יכולים לתת. חשוב להפנות את תשומת לבם של התלמידים לכרטיסיות הביגו המופיעות בשיעור. בכרטיסיות אלו מגוון סוגים של מעשי נתינה: לבני אדם, לצמחים, לבעלי חיים, למשפחה ולחברים, לסביבה הפיזית, נתינה בטיול, בשיעורים, בהפסקה. אפשרויות הנתינה נמצאות בכל מקום ובמגוון תחומים, כך שכל אחד יכול למצוא את מרחב הנתינה שמתאים לו ולהצטרף למעגל הנתינה.

יש להבחין בין שני סוגים מרכזיים של נתינה: הסוג הראשון הוא נתינה חומרית – כסף, מתנה, ממתק, ציוד וכו'. הסוג השני הוא נתינה שאינה חומרית – עזרה, חיוך, מילה טובה, התייחסות.

"אמר רבי יוחנן: טוב המלכין שיניים לחברו יותר ממשקהו חלב,

שנאמר (בראשית מ"ט, י"ב): 'וּלְכָן נָשְׂנוּ מִקְלָב' - אל תקרי 'ולכן שנים' אלא 'ולבון שיניים'" (כתובות קי"א, ע"ב).

רבי יוחנן מלמד אותנו שנתנה אינה רק של דברים חומריים. נתינה היא גם, אם לא בעיקר, של מסר חיובי. בזכות הנתינה אנו מעניקים לזולת יכולת לחייך ולשמוח (=להלבין את שיניו, שלובן שיניו יראה בחיוך גדול). נתינה יכולה להיות חיוך, מילה טובה, עצה, הבעת אמון, סבר פנים יפות, טפיחת עידוד על השכם, קריצה משמחת. לפעמים אלו נותנים לאדם את האמון בעצמו ואת האנרגיה הדרושה לתפוס את עצמו ולהצליח.

כתלמידים צעירים לא תמיד עומדים לרשות תלמידנו משאבים רבים של נתינה חומרית. לעתים כל מה שהם יכולים לתת זו עזרה פשוטה או מילה טובה, משהו שישמח את השני. עלינו לעודד את התלמידים להשקיע בנתינה כזו ולא לזלזל בה.

מילה טובה וחיוך שווים המון לשני הצדדים, הן לנותן, והן למקבל. לרוב – לא צריך יותר מזה כדי שיהיה לנו טוב. ובמילותיו של יעקב גלעד:

אפילו בשרב הכי כבד
ידעתי שהגשם עוד ירד.
ראיתי בחלון שלי ציפור
אפילו במשב סופה וקור.

לא פעם זה קשה,
אבל לרוב מילה טובה
מיד עושה לי טוב.
רק מילה טובה
או שתיים, לא יותר מזה.

למעבר לשיעור באתר "מפתח הלב" יש ללחוץ [כאן](#)

